تأثیر آموزش جنسی بر بهبود رضایت زناشویی زوجین شهر اصفهان

مرضیه شاه سیاه[۱]، فاطمه بهرامی[۲]، عذرا اعتمادی[۳]، سیامک محبی[۴]

چکیده

مقدمه: رضایت زناشویی مهم‌ترین و اساسی‌ترین عامل جهت پایداری و دوام زندگی مشترک است. رضایت زناشویی زمانی وجود دارد که وضعیت موجود در روابط زناشویی با وضعیت مورد انتظار منطبق باشد. در صورتی که زوج‌ها بتوانند سطح رضایت را در زندگی زناشویی افزایش دهند، خانواده را از آسیب‌ها محفوظ می‌دارند. هدف این مطالعه تأثیر آموزش جنسی بر افزایش رضایت زناشویی و ابعاد آن شامل سازگاری با شخصیت همسر، بهبود ارتباط، رابطه جنسی، حل تعارض،وایجاد نقش‌های مساوات طلبانه می‌باشد.

روش‌ها: مطالعه نیمه تجربی با روش نمونه گیری تصادفی روی ۳۰ زوج (۶۰ نفر) مراجعه کننده به فرهنگ‌سرای خانواده در شهر اصفهان در دو گروه آزمایش و کنترل انجام شد. اعضای دو گروه قبل از شروع جلسات پیش آزمون را تکمیل کردند. سپس زوجین گروه آزمایش بعد از یک هفته در جلسات آموزش جنسی شرکت کردند. بعد از گذشت یک ماه، هر دو گروه به پس آزمون پاسخ دادند.

گروه آزمایش در ۶ جلسه یک‌ساعت و نیم شرکت کردند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسش‌نامه کوتاه انریچ و مشخصات دموگرافیک بود. اطلاعات از طریق آمار توصیفی (میانگین، واریانس، انحراف استاندارد) و آمار استنباطی (تحلیل کوواریانس) با نرم افزار SPSS 16 تجزیه وتحلیل شد

یافته‌ها: نتایج پژوهش با آزمون تحلیل کوواریانس نشان از تأثیر آموزش جنسی در افزایش رضایت زناشویی (F=۱۱۸/۷۸ ،P<۰/۰۰۱) و خرده مقیاس‌های رضایت از شخصیت همسر (F=۶۹/۸۹ ،P<۰/۰۰۱)، بهبود ارتباط (F=۹۰/۹۸ ،P<۰/۰۰۱)، رابطه جنسی (F=۵۱/۸۷ ،P<۰/۰۰۱)، حل تعارض (F=۷۴/۴۶ ،P<۰/۰۰۱) بود ولی در خرده مقیاس‌های اوقات فراغت (F=۷/۵۴ ،P=۰/۲۸) و علائق به خویشان و دوستان (F=۲/۳۵ ،P=۰/۱۸) تفاوت معنی‌داری دیده نشد.

نتیجه‌گیری: رابطه جنسی زن و شوهر مهم‌ترین عامل تعیین‌کننده زندگی زناشویی است. آموزش جنسی با افزایش رضایت جنسی می‌تواند باعث افزایش در رضایت‌مندی و شادکامی کلی زناشویی گردد.

واژه‌های کلیدی: آموزش جنسی، رضایت زناشویی، زوجین.

نوع مقاله: *تحقیقی*

دریافت مقاله: ۸۹/۸/۱۷ *پذیرش مقاله: ۸۹/۸/۲۹*

۱- کارشناس ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.

۲- دانشیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

۳- استادیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

۴- عضو هیأت علمی، دانشگاه علوم پزشکی قم و دانشجوی دکتری تخصصی آموزش بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران. (نویسنده مسؤول)
Email: mohebisiamak@yahoo.com

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-07]

www.mui.ac.ir

مقدمه

ازدواج در جامعهٔ متغیر امروزی یک پدیدهٔ پیچیده است. انسان‌ها به دلایل مختلفی ازدواج می‌کنند. در کنار تمایلات جنسی که از مسائل اولیه هستند، عشق، امنیت اقتصادی، محافظت، امنیت عاطفی، احساس آرامش و فرار از تنهایی نیز، تعدادی از عواملی هستند که باعث گرایش به ازدواج می‌شوند (۱). در واقع، ازدواج موفق و شروع رابطهٔ زناشویی قادر است بسیاری از نیازهای روانی و جسمی را در یک محیط امن برآورده سازد و تأثیر به سزایی بر سلامت و بهداشت روانی افراد، داشته باشد. (۲).

یکی از مفاهیم رایج برای نشان دادن میزان شادی و پایداری این رابطه زناشویی مفهوم رضایت زناشویی است. در واقع، رضایت زناشویی یک ارزیابی کلی از وضع فعلی ارتباط را ارائه می‌دهد. برای افزایش رضایت زناشویی تلاش‌های علمی فراوانی صورت گرفته است (۳). وینچ (۲۰۰۲) معتقد است رضایت زناشویی انطباق بین وضعیت موجود با وضعیت مورد انتظار در بین زوجین است. بر اساس این تعریف رضایت زناشویی وقتی وجود دارد که وضعیت موجود در روابط زناشویی با وضعیت مورد انتظار منطبق باشد (۴). اولسون (۲۰۰۰) به طور کلی سه زمینه را برای رضایت‌مندی مطرح می‌کند. این محیط‌ها با یکدیگر وابسته‌اند و تداخل دارند. این سه حیطه عبارتند از: ۱- رضایت افراد از ازدواجشان ۲- رضایت از زندگی خانوادگی ۳- رضایت کلی از زندگی. در حالی که شرایط متعددی لازمه ایجاد و تداوم رابطه مطلوب می‌باشد (۵). اسچوماچر و همکاران (۲۰۰۵) معتقدند که مهم‌ترین عامل در رضایت زناشویی، انطباق بین زوج‌ها است (۶). از دیدگاه براد بوری، فینچام وبیچ (۲۰۰۰) می‌توان گفت عوامل مؤثر در رضایتمندی زناشویی به دو دسته تقسیم می‌شود:

۱- فرآیندهای میان فردی که بین زوجین اتفاق می‌افتند شامل شناخت، عاطفه، فیزیولوژی، الگوهای رفتاری، حمایت اجتماعی و خشونت، محیطی که زوجین در آن زندگی می‌کنند شامل خرده محیط‌ها (مثل حضور فرزندان، استرس‌های زندگی، انتقال‌ها و کلان محیط‌ها مثل عوامل اقتصادی، (۷). اسنادها و دیگر عوامل شناختی (۸).

۲- محیطی که زوجین در آن زندگی می‌کنند

به طور خلاصه پژوهشگران عوامل زیر را در رضایت‌مندی زناشویی مؤثرمی‌دانند: عوامل شناختی، عوامل هیجانی و عاطفی، عوامل فیزیولوژیکی، الگوهای رفتاری، حمایت اجتماعی، خشونت، وجود فرزند، استرس، مهارت‌های ارتباطی، رابطه جنسی و .... به اعتقاد بسیاری رابطه جنسی زن و شوهر مهم‌ترین عامل تعیین‌کننده زندگی زناشویی است. فراست (۱۳۸۱) هماهنگی جنسی را از معیارهای اساسی در انتخاب همسر معرفی می‌نماید و در این مورد بیان داشته که اشخاص همانند دیگر مسائل زندگی در موضوعات جنسی نیز از سلیقه یکسانی برخوردار باشند تا رضایت‌مندی بالایی به وجود آید (۹).

در زمینهٔ رابطهٔ جنسی نیز می‌توان گفت که اگر چه زندگی زناشویی سعادتمندانه فقط تا اندازه‌ای مربوط به رابطهٔ جنسی است ولی این رابطه ممکن است از مهم‌ترین علل خوشبختی یا عدم خوشبختی در زندگی زناشویی باشد. زیرا اگر این رابطه قانع کننده نباشد منجر به احساس محرومیت، ناکامی، عدم احساس ایمنی و به خطر افتادن سلامت روان و در نتیجه از هم پاشیدگی خانواده می شود (۱۰). پژوهش‌های فراوانی به تأثیر رضایت جنسی بر رضایت زناشویی اشاره کرده‌اند (۱۱، ۱۲، ۱۳). تعدادی از این پژوهش‌ها نشان داده‌اند که مسائل جنسی از لحاظ اهمیت در ردیف مسائل درجه اول یک زندگی زناشویی قرار می‌گیرند. مطالعات ترمن نشان داده است که اگرچه عوامل جنسی یکی از مهم‌ترین آن‌ها به شمار می‌روند ولی نیرومندتر از سایر مسائل نیستند. مشکل در روابط جنسی می‌تواند نشانهٔ این باشد که مشکلات دیگری در پیوند زناشویی وجود دارد و به اصطلاح کار از جای دیگر خراب است. نیکولز(۲۰۰۵) تکالیفی را برای رسیدن به مرحله توافق در روابط زناشویی بیان می‌کند که یکی از آن‌ها برقراری رابطه جنسی ارضاءکننده برای هر دو طرف است. در واقع، ارضای درست غریزهٔ جنسی یک نیاز طبیعی است که باید به آن پاسخ داده شود وگرنه ممکن است پیامدهای منفی همچون بیماری روانی و جسمی را به دنبال داشته باشد (۱۴).

فعالیت جنسی در خانواده یک فرآیند لذت‌بخش و

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-07]

www.mui.ac.ir

آرام‌بخش است. بسیاری از خانواده‌ها و زوجین بعد از آن احساس خوشایند یافته و از نظر روان شناختی رضایت لازم را پیدا می‌کنند. در مواقع فشار روانی و تنش فعالیت عصبی به زنان و مردان کمک می‌کند که به نحو شایسته و با فشارها مقابله کرده و آن را از بین ببرند یا اثرات مخرب آن را کاهش دهند، در خانواده‌هایی که فعالیت جنسی رضایت بخش وجود ندارد با انواع مشکلات جنسی روبرو می‌شوند. مشکلات جنسی در این گونه خانواده‌ها به شکل‌های مختلف بروز می‌کند. مانند واکنش‌های خانوادگی ناسالم، نشانه‌ها و اختلافات روان تنی و ناباروری، آموزش جنسی کودکان، نوجوانان و جوانان یک جنبه حساس و با اهمیت از یادگیری‌شان است (۱۶). پژوهش حاضر در صدد است اثربخشی آموزش جنسی را بر افزایش رضایت زناشویی مورد بررسی قرار بدهد.

فرضیات پژوهش شامل موارد ذیل است:

۱- آموزش جنسی بر رضایت زناشویی زوجین مؤثر است.

۲- آموزش جنسی بر ابعاد رضایت زناشویی(رضایت از شخصیت همسر، بهبود ارتباط، حل تعارض، رابطه جنسی، اوقات فراغت و علائق به خویشان و دوستان) زوجین مؤثر است.

روش‌ها

روش پژوهش نیمه تجربی بود و از طرح پیش آزمون- پس آزمون با گروه کنترل به طور تصادفی استفاده شده است. جامعه آماری کلیه زوجینی بودن که به فرهنگ‌سرای خانواده در شهر اصفهان مراجعه کرده بودند. علاوه بر این زوج‌های جامعه آماری شرایط زیر را داشتند:

- نداشتن تعارض‌های حاد و بحرانی یا در آستانه طلاق بودن
- نداشتن اختلالات حاد روانی- شخصیتی
- عدم حضور قبلی در کلاس‌های آموزش جنسی یا مهارت زندگی
- داشتن حداقل یک‌سال سابقه زندگی مشترک
- داشتن حداقل مدرک تحصیلی سیکل

برای انتخاب نمونه ابتدا اطلاعیه تشکیل جلسات و شرایط ثبت نام اولیه به اطلاع مراجعین جهت ارجاع رسانده شد. از لیست تمام کسانی که به این فرهنگسرا مراجعه کرده بودند به طور تصادفی ۳۰ زوج انتخاب شدند و از طریق مصاحبه مقدماتی با زوجین آشنا شده و ۳۰ زوج با روش جایگزین تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل جایگزین شدند. اعضای دو گروه آزمایش و کنترل قبل از شروع جلسات پیش آزمون را تکمیل کردند. سپس زوجین گروه آزمایش بعد از یک هفته از تکمیل پیش آزمون در جلسات آموزش جنسی شرکت کردند. بعد از گذشت یک ماه، هر دو گروه به پس آزمون پاسخ دادند.

گروه آزمایش در ۶ جلسه یک‌ساعت و نیم شرکت کردند. آموزش جنسی به صورت گام به گام و از طریق تکالیف هر جلسه و تمرینات منظم توسط مشاور و به صورت مجزا برای مردها و زن‌ها ارائه شد. در تحقیق حاضر به منظور اندازه‌گیری رضایت زناشویی از پرسش‌نامه انریچ (ENRICH) استفاده شد. این پرسش‌نامه توسط اولسون و فورنیر و دراکمن (۱۹۸۹) طراحی شده که به منظور ارزیابی زمینه‌های بالقوه مشکل زا یا شناسایی زمینه‌های قدرت و پربارسازی روابط زناشویی به کار می‌رود. این آزمون دارای دو فرم ۱۱۵ سؤالی و ۱۲۵ سؤالی است که از ۱۲ خرده آزمون تشکیل شده است. فرم اصلی با توجه به زیاد بودن سؤالات پرسش‌نامه موجب خستگی آزمودنی‌ها می‌شد که سلیمانیان (۱۳۷۳) در پژوهشی فرم کوتاهی از این پرسش‌نامه را تهیه کرد که دارای ۴۷ سؤال بود و در این پژوهش از این فرم استفاده شده است.

ضرایب آلفای کرانباخ برای خرده مقیاس‌های تحریف آرمانی، رضایت زناشویی، مسائل شخصیتی، ارتباط، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت‌های اوقات فراغت، رابطه جنسی، فرزندان و فرزندپروری، خانواده و دوستان، نقش‌های مساوات طلبی، جهت‌گیری مذهبی گروه مردان و زنان به ترتیب از این قرار است: ۹۰ درصد، ۸۱ درصد، ۷۸ درصد، ۸۵ درصد، ۷۵ درصد، ۷۴ درصد، ۸۴ درصد، ۷۱ درصد، ۸۹ درصد، ۷۲ درصد، ۹۱ درصد، ۸۶ درصد. بنابر این پرسش‌نامه رضایت زناشویی از همسانی درونی بالا و رضایت بخشی برخوردار

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-07]

www.mui.ac.ir

است. ضریب همبستگی پرسش‌نامه انریچ با مقیاس‌های رضایت خانوادگی از ۴۱ درصد تا ۶۰ درصد با مقیاس‌های رضایت از زندگی از ۳۲ درصد تا ۴۱ درصد است که نشانه روایی سازه آن است.

در این پژوهش داده‌ها از طریق آمار توصیفی (میانگین، واریانس، انحراف استاندارد) و آمار استنباطی از آزمون کوواریانس با نرم افزار SPSS 16 تجزیه وتحلیل شد.

یافته‌ها

یافته‌ها نشان داد که میانگین سنی گروه آزمایش ۳۰/۴ و میانگین گروه کنترل ۳۰/۶ سال بود. جدول شماره ۱ وضعیت تحصیلات را در دو گروه آزمایش و کنترل را نشان می‌دهد.

جدول شماره ۲ داده‌های توصیفی نمرات گروهای آزمایش و کنترل را در پیش آزمون و پس آزمون رضایت زناشویی انریچ و خرده مقیاس‌های آن را نشان می‌دهد.

جدول ۱: وضعیت تحصیلات را در دو گروه آزمایش و کنترل

گروه		آزمایش		کنترل	
تحصیلات		تعداد	درصد	تعداد	درصد
تحصیلات	راهنمایی	۶	٪۲۰	۲	٪۶/۶
	متوسطه	۱۹	٪۶۳/۳	۱۴	٪۴۶/۷
	عالی	۵	٪۱۶/۷	۱۴	٪۴۶/۷

جدول ۲: میانگین و انحراف معیار نمرات کل رضایت زناشویی و خرده مقیاس‌های آن در گروه آزمایش برحسب جنسیت

گروه		آزمایش				کنترل			
آزمون		پیش آزمون		پس آزمون		پیش آزمون		پس آزمون	
شاخص‌های آماری	جنس	تعداد	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
رضایت زناشویی	زن	۱۵	۱۳۴/۱	۳۴/۴۲	۲۰۴/۲	۱۰/۲	۱۳۲/۷	۳۴/۴۳	۱۳۲/۳	۲۶/۶۷
	مرد	۱۵	۱۳۷	۲۷/۷۸	۱۹۷/۷	۲۹/۶	۱۳۸/۴	۲۷/۵۶	۱۳۷/۸	۲۵/۹
رضایت از	زن	۱۵	۸/۸	۳/۶۷	۱۵/۱	۰/۹۰	۸/۲	۳/۶۹	۸	۳/۶۷
شخصیت همسر	مرد	۱۵	۸/۵	۲/۷۸	۱۴/۹	۱/۹	۹/۲	۳/۷۶	۹/۲	۲/۸۹
سطح ارتباط	زن	۱۵	۱۰	۴/۶۵	۱۹	۱/۹۹	۱۰/۲	۴/۸۴	۱۰/۱	۳/۹۷
	مرد	۱۵	۱۱/۱	۴/۵۴	۱۹/۴	۱/۹۸	۱۳/۳	۳/۷۸	۱۳	۳/۸۷
حل تعارض	زن	۱۵	۱۲/۶	۶/۶۷	۲۳	۲/۶۷	۱۳/۹	۳/۹۲	۸/۱۲	۳/۹
	مرد	۱۵	۱۳/۲	۶/۲۳	۲۳	۳/۰۹	۱۵/۱	۳/۶۷	۱۴/۵	۱۴/۱۹
اوقات فراغت	زن	۱۵	۱۲	۴/۹۸	۱۲/۲	۴/۹۷	۱۱/۵	۳/۹	۱۱/۶	۴/۱
	مرد	۱۵	۱۳/۸	۴/۵۶	۱۳/۶	۴/۴۵	۱۱/۶	۲/۸	۱۱/۸	۲/۹
رابطه جنسی	زن	۱۵	۱۰/۵	۴/۵۶	۱۹	۱/۵۶	۱۰/۴	۳/۰۷	۱۰/۱	۳/۰۹
	مرد	۱۵	۱۲/۳	۴/۳۸	۱۹/۳	۰/۶۸	۱۱/۹	۳/۵۵	۱۱	۲/۹۸
علائق به خویشان و دوستان	زن	۱۵	۱۳/۹	۳/۷۶	۱۳/۸	۳/۷۸	۱۳/۴	۲/۴۲	۱۳/۹	۲/۶۷
	مرد	۱۵	۱۱/۹	۳/۷۶	۱۱/۹	۳/۷۶	۱۴/۵	۲/۸	۱۴/۳	۲/۶

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-07]

www.mui.ac.ir

جدول ۳: نتایج تحلیل کوواریانس بر مؤلفه‌های رضایت زناشویی

متغیر وابسته	میانگین گروه	df	نسبت F	سطح معنی‌داری
رضایت زناشویی	۴۰۷۸۶/۸	۱	۱۱۸/۷۸	۰/۰۰۱
رضایت از شخصیت همسر	۴۱۱/۷۸	۱	۶۹/۸۹	۰/۰۰۱
سطح ارتباط	۶۸۲/۴۶	۱	۹۰/۹۸	۰/۰۰۱
حل تعارض	۹۳۷/۸	۱	۷۴/۴۶	۰/۰۰۱
اوقات فراغت	۴۱/۵۵	۱	۷/۵۴	۰/۲۸
رابطه جنسی	۵۰۱	۱	۵۱/۸۷	۰/۰۰۱
علائق به خویشان و دوستان	۴۰/۴۹	۱	۲/۳۵	۰/۱۸

اطلاعات جدول شماره ۳ نشان می دهد که مقدار F در رضایت زناشویی و ابعاد رضایت از شخصیت همسر، بهبود ارتباط، حل تعارض، رابطه جنسی در سطح(P<۰/۰۰۱) معنی‌دار است. بدین معنی که بین میانگین گروه آزمایش با گروه کنترل در این ابعاد تفاوت معنی دار وجود دارد و می‌توان نتیجه گرفت که کاربرد آموزش جنسی باعث افزایش در ابعاد رضایت از شخصیت همسر، ارتباط، حل تعارض، رابطه جنسی و نمره کل رضایت زناشویی می‌شود. اما مقدار F در ابعاد اوقات فراغت و علائق به دوستان و خویشان در سطح ۵ درصد معنی‌دار نبود.

بحث

نتایج تحقیق در جدول(۲) میانگین نمرات رضایت زناشویی زوجین را قبل و بعد از مداخله آموزشی بین دو گروه آزمایش و کنترل نشان می دهد. همان طور که مشهود است قبل از مداخله آموزشی میانگین نمره رضایت زناشویی دو گروه آزمایش و کنترل ۱۳۵/۵و ۱۳۲/۵می‌باشد که تفاوت معنی‌داری را در نمره میانگین را در دو گروه، قبل از مداخله آموزشی نشان نمی‌دهد و هر دو در شرایط یکسانی قرار داشتند. میانگین نمره رضایت زناشویی دو گروه قبل از مداخله نشان داد که زوجین از نظر حیطه رضایت زناشویی خوب بوده‌اند. بعد از مداخله، میانگین نمره رضایت زناشویی در گروه آزمایش ۴۰۱/۹ و در گروه کنترل ۱۳۵/۰۵ می‌باشد. در این تحقیق رابطه معنی‌داری در رابطه با جنسیت و رضایت زناشویی دیده نشد. آزمون تحلیل کوواریانس (جدول ۳) در این زمینه حاکی از تفاوت معنی‌دار نمرات رضایت زناشویی قبل و بعد از مداخله در گروه آزمایش است (P<۰/۰۰۱ و F=۱۱۸/۷۸). این تفاوت معنی‌دار نشانگر خوبی از تأثیر آموزش جنسی بر ارتقاء رضایت زناشویی در گروه آزمایش می‌باشد. به این ترتیب مشخص می‌شود که استفاده ازآموزش جنسی در خصوص رضایت زناشویی مؤثر و منجر به ارتقاء آن گردیده است.

تأیید این فرضیه در مرحله پس آزمون با نتایج پژوهش پاک گوهر و همکاران (۱۳۸۳) که بر آموزش مسائل جنسی می‌تواند باعث احساسات مثبت نزدیکی و صمیمیت همسر، افزایش ارتباط زناشویی و رضایت زناشویی می‌شود، همسو بود (۱۷).

مطالعات انجام شده توسط کریستفر و اسپرچر (۲۰۰۰) نیز در زمینه رابطه جنسی نشان می‌دهند که رضایت جنسی با میزان بالایی از رضایت‌مندی زناشویی مرتبط است. شادکامی کلی زناشویی با رضایت‌مندی جنسی رابطه دارد. زوج‌های شادکام نسبت به زن و شوهرهای ناشاد از زندگی جنسی خود خشنودتر هستند. هر چند که زنان و شوهران خوشبخت، روابط رضایت بخش جنسی را به عنوان بهترین دلیل خوشبختی زوجی خود عنوان نکرده‌اند، با این وجود بیشتر آنان به طور کلی از روابط جنسی خود راضی بوده‌اند. ۷۰ درصد

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-07]

www.mui.ac.ir

آنان بیان داشتند که در بیشتر مواقع درباره مسائل جنسی با همسر خود توافق دارند (۱۸). اوگبون و مایر (۱۹۷۲، به نقل از اولیاء، ۱۳۸۵) در تحقیقات خود به این نتیجه رسیدند که روابط جنسی علت اصلی جدایی‌ها نیست ولی ۳۰ درصد علت نارضایتی زن و شوهرها ناشی از روابط جنسی میان آن‌هاست و در صورت وجود و ادامه مشکل، قوام و دوام ازدواج متزلزل می‌شود (۱۹).

یوسفی (۱۳۸۵) در مطالعه‌ای به بررسی رابطه دانش و نگرش جنسی با رضایت زناشویی پرداخت و نشان داد که بین دانش و نگرش جنسی با رضایت زناشویی همبستگی مثبت و معنی‌داری وجود دارد. تحلیل رگرسیون برای پیش‌بینی رضایت زناشویی نشان داد که نگرش جنسی می‌تواند با اطمینان ۹۹ درصد تغییرات مربوط به رضایت زناشویی را پیش‌بینی کند که با این پژوهش همخوانی دارد (۲۰).

موسوی و همکاران (۱۳۸۶) نشان دادند که بین عملکرد جنسی و رضایت زناشویی زنان رابطه معنی‌داری وجود دارد. زنانی که عملکرد جنسی مطلوب دارند در مقایسه با زنانی که عملکرد جنسی نامطلوب دارند، از رضایت زناشویی بیشتری برخوردارند (۲۱).

نتایج مطالعه حاضر با پژوهش‌های ویسمن و برزنیاک ۲۰۰۴، نیکولز ۲۰۰۵، سلوسارز ۲۰۰۰ و بایرز ۲۰۰۵ است .در این پژوهش‌ها نیز رضایت جنسی عامل مؤثری در روابط زناشویی گزارش و بیان شده است فعالیت جنسی چنان در رضایت زناشویی مهم است که عدم فعالیت جنسی می‌تواند نشانهٔ وجود مشکلات دیگری در پیوند ازدواج باشد. یافته‌های پژوهش حاضر، تفاوت معنی‌داری بین زنان و مردان در رضایت جنسی و رضایت زناشویی نشان نداد (۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴). یافته‌های پژوهش‌های انجام گرفته در مورد تفاوت‌های بین زنان و مردان در زمینهٔ رضایت زناشویی، متفاوت است .در پژوهش هوستون، کافلین، هاتس و اسمیت ۲۰۰۱ و مولت، لگال و شیلا ۲۰۰۲ تفاوتی در رضایت زناشویی زنان و مردان مشاهده شده است. در این پژوهش‌ها مردان در مقایسه با زنان در مسائل جنسی سهل گیرتر بوده و بیشتر به کسب لذت تمایل داشتند که با این پژوهش ناهمسو بوده است (۲۲، ۲۳).

از محدودیت‌های این پژوهش می‌توان بیان کرد که چون پژوهش در شهر اصفهان و از یک نمونه قابل دسترس انجام شده، تعمیم آن به شرایط جدید باید با احتیاط صورت گیرد.

تشکر و قدردانی

در پایان پژوهشگران از نمونه‌های تحقیق به دلیل شرکت در طرح و نیز همکاران محترم فرهنگ‌سرای خانواده شهر اصفهان به دلیل همکاری با طرح و نیز اساتید گروه مشاوره جهت راهنمایی و هدایت این طرح تقدیر و تشکر و سپاسگزاری را دارند.

References

1. Janetius, T. Marriage and marital adjustment. Available online at www.homestead.com/Psycho – religion / files / adjustment. 2004.
2. Nouranipour RA, Beshart MA, Yousefi E. An investigation of the correlation between sexual knowledge and attitude with marital satisfation among sarried couples inhabiting in married students dormitory at shahid Beheshti University. Counseling research and development. 2008; 6(24): 27-39. [In Persian].
3. Nichols WC, Pace-Nichols MA, Becvar DS, Napier AY. Handbook of family development and intervention. New York: Wiley; 2000.
4. شماره گذاری اشتباه است
5. Olson DHL. Circumplex model of marital & family systems. Warrington: Association for Family Therapy and Systemic Practice; 2000.
6. Schumacher JA, Leonard KE. Husbands' and wives' marital adjustment, verbal aggression, and physical aggression as longitudinal predictors of physical aggression in early marriage. J Consult Clin Psychol. 2005; 73(1): 28-37.

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-07]
www.mui.ac.ir

7. Bradbury TN, Fincham FD, Beach SRH. Research on the Nature and Determinants of Marital Satisfaction: A Decade in Review. J Marriage Fam. 2000; 62(4): 964-80.

8. Zarshekan-Zamanpour S. Relationship between maternal marital satisfaction with social adjustment and academic achievement of fifth grade female students in Tehran [dissertation]. Tehran: Tarbiat Moallem Unerversity; 2001. [In Persian].

9. Farasat Z. Comparison of locus of control and marital satisfaction among employed women and housewives in Tehran [dissertation]. Tehran: Tarbiat Moallem University; 2003.

10. Shamlou S. Mental Health. 3rd ed. Tehran: Roshd; 2001. [In Persian].

11. Brezsnyak M, Whisman MA. Sexual desire and relationship functioning: the effects of marital satisfaction and power. J Sex Marital Ther. 2004; 30(3): 199-217.

12. Byers ES. Relationship satisfaction and sexual satisfaction: a longitudinal study of individuals in long-term relationships. J Sex Res. 2005; 42(2): 113-8.

13. Slosarz WJ. Relations between lifestyle and factors affecting sexual life. Sexual and Relationship Therapy. 2000; 15(4): 367 - 80.

14. Schumm WR, Paff-Bergen LA, Hatch RC, Obiorah FC, Copeland JM, Meens LD, et al. Concurrent and Discriminant Validity of the Kansas Marital Satisfaction Scale. Journal of Marriage and the Family. 1986; 48(2): 381-87.

15. Safdarkhany F. Workshops effect before marriage on irrational beliefs towards marriage [dissertation]. Yazd: University of Yazd; 2008.

16. Jahanfar S, Molaeenezhad M. Textbook of sexual disorders. Salemi S, editor. Tehran: Nadhr-e-Salemi: Bijeh; 2001. [In Persian].

17. Pakghohar M, Farnam F, Mirmohammadali M. A study of pre-marriage counseling effect on the sexual health and marital satisfaction in the referred couple to the selected health-centers of Tehran Medicine University in 2004. The 2st National Congress on Family Pathology in Iran; Tehran: Shahid Beheshti University; 2006. [In Persian].

18. Christopher FS, Sprecher S. Sexuality in Marriage, Dating, and Other Relationships: A Decade Review. J Marriage Fam. 2000; 62(4): 999-1017.

19. Oolia N. Effectiveness of relationship enhancement on marital quality of couples in Isfahan [dissertation]. Isfahan: Isfahan University; 2006. [In Persian].

20. با منبع شماره ۲ یکسان است

21. Mousavi AA, Alishah F. Relationship between sexual function, public health and marital satisfaction of married women in Qazvin. The 2st National Congress on Family Pathology in Iran; Tehran: Shahid Beheshti University; 2006. [In Persian].

22. Huston TL, Caughlin JP, Houts RM, Smith SE, George LJ. The connubial crucible: newlywed years as predictors of marital delight, distress, and divorce. J Pers Soc Psychol. 2001; 80(2): 237-52.

23. Le Gall A, Mullet E, Riviere Shafighi S. Age, religious beliefs, and sexual attitudes. J Sex Res. 2002; 39(3): 207-16.

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-07]

www.mui.ac.ir

Effect of sex education on improving couples marital satisfaction in Isfahan

Marzieh Shahsiah[1], Fatemeh Bahrami[2], Ozra Etemadi[2], Siamak Mohebi[4]

Abstract

Background: Marital satisfaction is the most important and fundamental factor in stability and continuity of couples' life. It exists when the situation in marital relationships is in agreement with its expectation. While couples can increase their satisfaction level in marital life, the family remains safe. Therefore the effect of sexual education on the growth of marital satisfaction and its dimensions such as adjustment in spouse's personality, relationship improvement, sexual relationship, conflict solving, and equalitarian roles were the purpose of this research.

Methods: In this quasi-experimental pre-post test study, 60 couples from cultural centers in Isfahan were selected and randomized in two of experimental and control groups. The data was collected by Enrich short questionnaire and demographic characteristics of studied subjects recorded. The data was analyzed with SPSS.

Findings: Sex education had significant effect on the increase of marital satisfaction (P<0.001, F=118.78), subscales of satisfaction with spouse's Personality (P<0.001, F=69.89), Relationship improvement (P<0.001, F=90.98), sexual Relationship (P<0.001, F=51.87) conflict solving (P<0.001, F=74.46).It had no significant effect on the subscales such as Leisure time (P=0.28, F=7.54) and interests to relatives and friends (P=0.18, F=2.35).

Conclusion: Sexual relationship is a key factor in marital life. Sex education could increase the overall marital satisfaction and happiness due to increases of sexual satisfaction.

Key words: Sex Education, Marital Satisfaction, Couples.

1- MA of Family Counseling, Qom University of Medical Sciences, Iran.
2- Associate Professor, Department of Counseling, Faculty of psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran.
3- Assistant Professor, Department of Counseling, Faculty of psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran.
4- Faculty members of Qom University of Medical Sciences and PhD Student in Health Education of Isfahan university of Medical Sciences, Isfahan, Iran (Corresponding Author)
Email: mohebisiamak@yahoo.com

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-07]

www.mui.ac.ir